

*Korte herdenking op vrijdag 18 september 2020 om 16:30 uur bij
gedenkteken 'Vliegers in het Vuur'*

Tekst, uitgesproken door burgemeester Jan Kottelenberg van Neder-Betuwe

Beste mensen van de Comités 4/5 mei in Neder-Betuwe,
Geachte heren Belonje en Holtman, beste Bart en Kees,

Dit gedenkteken – hoewel nog maar een jaar oud - neemt nu al een zeer bijzondere plek in bij ons in Neder-Betuwe. Als ik langskom zie ik er vaak mensen lopen of ik hoor dat zij er zijn geweest. Dat is niet verwonderlijk. Het ziet er prachtig en indrukwekkend uit.

Maar vooral komt dat omdat het de indrukwekkende geschiedenis symboliseert van de vliegers die in de dorpen van Neder-Betuwe neerkwamen in de Tweede Wereldoorlog en dan vooral in de periode Market Garden; de periode 'Remember September'.

Dit gedenkteken staat symbool voor de offers die zijn gebracht zodat wij hier in vrijheid mogen staan.

Vrijheid, in het afgelopen jaar hebben wij het herdacht, gevierd, benoemd en geroemd. Want juist nu - *in deze bijzondere tijd* – is er rust en de ruimte en het besef over hoe belangrijk *vrede en veiligheid* is.

Bewaakt door mensen *die ervoor stáán* zodat wij rustig kunnen slapen.

Vandaag staan wij hier in klein gezelschap en op veilige afstand van elkaar. En ja, het is een groot contrast met de ceremonie van vorig jaar die wij beleefden met zo vele betrokkenen op een al net als vandaag zonovergoten dag. *Het is een goede herinnering.*

Want wij – *uw Comités en wij als gemeente* – wij waren samen:

- met nabestaanden van omgekomen bemanningsleden;
- met diplomatieke vertegenwoordigers van Australië, Nieuw-Zeeland, Amerika, Canada en Groot-Brittanië;
- met de mensen die acte de présence gaven uit respect voor **Ed Fulmer**, die vlakbij heldenmoed toonde en daarvoor de **Militaire Willemsorde** kreeg:
 - de voorzitter van het Kapittel
 - dezelfde militairen van de Koninklijke Luchtmacht die de erewacht hielden in Syracuse (VS) bij de uitvaart van de heer Fulmer in 2017;
- met de militairen van de Natres;
- met de inwoners, de schoolkinderen en andere belangstellenden.

Vandaag wil ik ook nog een keer benoemen de warme saamhorigheid tussen jullie, de gezamenlijke Comit es. Dit gedenkteken verbindt ons extra.

Bovendien is het de kroon op veel inzet bij zowel de uitwerking van het idee, het ontwerpen, sponsors zoeken en vinden en het uiteindelijk realiseren. Het was boven verwachting hoe alles verliep. Niet alleen *binnen* maar ook van *buiten* de gemeente kregen wij veel support.

Dit alles leidt ertoe dat wij elk jaar rond 20 september graag terugkeren. Om te denken aan die periode van de oorlog en zeggen:

- **Remember september!**

Maar ook om elke keer te noemen:

- **Weet je nog? Hoe dit mooie gedenkteken tot stand kwam en hoe bijzonder de onthulling was?**

Ik stel voor dat wij 2 minuten stilte in acht nemen voor herdenking en het tonen van respect aan de omgekomen bemanningsleden.

En dat wij daarna een rondgang maken langs de zuilen en onze bloemen neerleggen.

2 minuten stilte